

N:o 19.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtande af två lägenheter från förra jägmästarbostället Kumla n:r 2, jämte Kumla n:r 3, en jagbacke, i Södermanlands län; gifven Stockholms slott den 28 oktober 1910.

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att två till förra jägmästarbostället 1 mantal Kumla n:r 2, jämte Kumla n:r 3, en jagbacke, i Härads socken af Södermanlands län hörande lägenheter, benämnda den ena Sidhemsjärret och den andra Skogstorp, må hvar för sig med i statsrådsprotokollet angifvet område, enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag ifråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser, från ifrågavarande egendom upplåtas.

De till ärendet hörande handlingar och kartor skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Oskar Nylander.

Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 oktober 1910.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve TAUBE,
 Statsråden: PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 SWARTZ,
 greffe HAMILTON,
 MALM,
 LINDSTRÖM,
 NYLANDER,
 VON SYDOW,
 VON KRUSENSTIERNA.

Departementschefen, statsrådet Nylander, anförde.

Vid en den 10 juni 1909 å förra jägmästarbostället 1 mantal Kumla n:r 2, jämte Kumla n:r 3, en jagbacke, i Härads socken af Södermanlands län hållen uppskattning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1912 af berörda egendom, som lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, har förslag väckts om försäljning af lägenheter från egendomen.

Med underdånig skrifvelse den 6 maj 1910 har domänstyrelsen underställt detta ärende Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet öfver berörda förrättning, en af förste landtmätaren Herl. Rob. Linder år 1908 öfver egendomen upprättad karta samt en af t. f. förste landtmätaren Johan W. Ström år 1909 upprättad karta öfver de egendomen tillhörande, å Åkers härads allmänning belägna afrösade utägorna Sidhemskarret och Skogstorp med tillhörande beskrifningar jämte öfriga ärendet rörande handlingar.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen nära allmänna landsvägen mellan Strängnäs och Eskilstuna, 1 nymil från förstnämnda och 2,5 nymil från sistnämnda stad, innehåller en areal af hufvudgården 99 hektar 78,4 ar, Sidhemsjärret, som, obebyggt, är beläget 0,5 nymil från hufvudgården och 1,5 nymil från Strängnäs, 3 hektar 72,3 ar, däraf 2 hektar 24,7 ar åker och 1 hektar 47,6 ar afrösningsjord, samt Skogstorp, som, bebyggt med innehafvaren C. Aug. Sandberg tillhörig stuga med uthus, är beläget 0,7 nymil från hufvudgården och 1,7 nymil från Strängnäs, 4 hektar 58,8 ar, däraf 15,5 ar tomt, 2 hektar 11 ar åker, 2 hektar 27,2 ar afrösningsjord och 5,1 ar impediment.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit, att berörda lägenheter måtte egendomen fransäljas, hvarvid lägenheten Skogstorp borde hembjudas Sandberg till inlösen, och hafva uppskattningsmännen åsatt Sidhemsjärret ett saluvärde af 1,150 kronor, hvaraf för växande skog 178 kronor 86 öre, och Skogstorp ett saluvärde af 1,250 kronor, däraf för växande skog 502 kronor 61 öre.

Därest försäljning af lägenheterna icke komme till stånd hafva arrendevärderna för desamma upptagits, för Sidhemsjärret till 50 kronor och för Skogstorp till 40 kronor.

Härjämte hafva uppskattningsmännen föreslagit, att ett invid landsvägen nära hufvudgården beläget, numera vakant torp till roten n:r 680 vid Södermanlands regemente måtte, tillika med kronans andel i husen å detsamma, egendomen fransäljas. I öfrigt borde egendomen utarrenderas, men skogen undantagas från arrendet.

Efter af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet erhållet sådant föreläggande, som omförmäles i 6:te punkten af nådiga skrifvelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, har Sandberg inom förelagd tid inkommit med skriftligt förklarande, att han önskar inköpa den honom hembjudna lägenheten Skogstorp med ofvannämnda område och därvid fogat en borgensförbindelse, afseende köpeskillingens erläggande under loppet af 10 år med $\frac{1}{10}$ årligen.

I den skrifvelse, hvarmed handlingarna i ärendet insändts till domänstyrelsen, har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande återopat en skrifvelsen bifogad, af förste landtmätaren Gustaf Indebetou verkställd skriftlig utredning rörande förberörda till egendomen hörande Kumla n:r 3, en jagbacke, och inhämtas af berörda handling, att jagbacken numera genom år 1882 verkställdt laga skifte uppgått uti egendomens öfriga ägor, är i dess areal inräknad och motsvaras i det närmaste af ägofiguren n:r 152 å Linders ofvan nämnda karta.

Beträffande den af uppskattningsmännen ifrågasatta försäljningen af soldattorpet har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande meddelat, att hemmanen Kumla n:r 2 och 1 mantal frälse Hagby n:r 3 i Härads socken hvarterdera roterats till $\frac{1}{2}$ andel i roten samt att roten vore satt på vakans sedan den 7 september 1901. Om torpet skulle försäljas, borde enligt Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes mening dess gränslinjer dessförinnan rätas och värdering äga rum af den växande skogen.

I ärendet hörd har öfverjägmästaren i Östra distriktet däremot hemställt, att vid blifvande utarrändering af egendomens hufvudlott, förutom skogsmarken, måtte undantagas jämväl omnämnda soldattorp för att användas för en skogsarbetare, hvarvid öfverjägmästaren tillika meddelat, att hans åsikt delades af jägmästaren i reviret.

Domänstyrelsen, som biträdt den af öfverjägmästaren uttalade hemställan beträffande dispositionen af meranämnda soldattorp, har i öfrigt tillstyrkt uppskattningsmännens förslag.

Åberopande hvad sålunda i ärendet förekommit hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva, att förenämnda två lägenheter Sidhems kärret och Skogstorp må, hvar för sig med ofvan angifna område, enligt nådiga kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i nådiga brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser, från ifrågasvarande egendom upplåtas.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna nådigt bifall och förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:

Erland Falk.